

Yrkesetiske retningslinjer for musikkterapeuter – 2022 versjon

Utformet av Creos fagpolitiske utvalg for musikkterapeuter.

Innledning:

Formålet med de yrkesetiske retningslinjene er å fremme etisk bevissthet og veilede musikkterapeuter i deres yrkesutøvelse. Dette gjelder klinisk arbeid, rådgivning, veiledning, undervisning, forskning, formidling av musikkterapi og andre kontekster der musikkterapeuten opptrer som fagperson. De yrkesetiske retningslinjene skal også etterleves i arbeidssituasjoner der innholdet ikke umiddelbart kan karakteriseres som musikkterapeutisk faglig virksomhet, men utøves av musikkterapeuten og bygger på ferdigheter oppnådd gjennom musikkterapiutdanningen.

De yrkesetiske retningslinjene gjelder for alle musikkterapeuter som har godkjent musikkterapiutdanning fra Norge¹ eller ekvivalensvurdert utdanning fra utlandet. Den enkelte musikkterapeut har selv ansvar for å følge de yrkesetiske retningslinjene.

Begrepet *klient* brukes gjennomgående i de etiske retningslinjene. *Klient* dekker også begrepene *pasient*, *bruker*, *beboer*, *deltaker*, *elev* og andre aktuelle benevnelser for personer som er mottakere av musikkterapitjenester.

Retningslinjene er utarbeidet av Creos fagpolitiske utvalg for musikkterapeuter. Formell evaluering gjøres hvert fjerde år. Seneste revisjon ble gjort i 2022, og godkjent i Creos forbundsstyre etter høringsinnspill fra Norsk Forening for Musikkterapi, Universitetet i Bergen og Norges Musikkhøgskole.

1. Musikkterapeuten og profesjonen

- 1.1 Musikkterapeuten har et faglig, etisk og personlig ansvar for egne handlinger og vurderinger i utøvelsen av musikkterapeutisk praksis.
- 1.2 Musikkterapeutisk praksis skal bygge på erfaringsbasert kompetanse, forskning og brukerkunnskap. Musikkterapeuten har selv ansvar for å holde seg faglig oppdatert.
- 1.3 Musikkterapeuten erkjenner grensene for egen kompetanse, og går ikke inn i arbeidsoppgaver som vedkommende ikke er kvalifisert til å håndtere.
- 1.4 Musikkterapeuten gir korrekte opplysninger om sine kvalifikasjoner, utdanning, erfaring, kompetanse og faglig tilknytning, og benytter bare de yrkesbetegnelsene som utdanning og stilling gir rett til.
- 1.5 Musikkterapeuten utnytter ikke sine yrkesmessige forbindelser til å skaffe seg fordeler eller gevinster.
- 1.6 Musikkterapeuten rådfører seg med kolleger eller rådgivende organer i kompliserte vurderinger, og søker profesjonell hjelp i utfordrende situasjoner.

¹ Mastergrad i musikkterapi fra Norges musikkhøgskole eller Universitetet i Bergen, eller den tidligere toårig videreutdanning i musikkterapi fra Østlandets Musikkonservatorium, Norges musikkhøgskole eller Høgskulen i Sogn og Fjordane.

2. Musikkterapeuten og klienten

- 2.1 Musikkterapeuten skal i sin virksomhet ha respekt for grunnleggende menneskerettigheter og humanistiske verdier.
- 2.2 Musikkterapeuten møter klienten med respekt, ivaretar deres integritet, og har et bevisst forhold til egne motiver og verdier. Musikkterapeuten er bevisst maktbalansen mellom seg selv og klienten, og hvordan denne påvirkes av statiske faktorer som verken terapeut eller klient har mulighet til å regulere.
- 2.3 Musikkterapeuten ivaretar klientens autonomi og rett til medvirkning. Dette inkluderer klientens rett til å velge å gå inn i og avslutte den terapeutiske relasjonen. I arbeid med barn eller personer underlagt lovhemlet tvang kan, med hensyn til gjeldende lovgivning, frivillighetsprinsippet fravikes.
- 2.4 Musikkterapeuten respekterer taushetsplikten og klientens rett til konfidensialitet. Dette gjelder også i forbindelse med supervisjon, veiledning, undervisning, forskning og annet arbeid musikkterapeuten utøver. Musikkterapeuten agerer i situasjoner hvor meldeplikten utløses.
- 2.5 Musikkterapeuten dokumenterer egen praksis, og ivaretar pasientens rett til vern om fortrolige opplysninger. Dette gjelder spesielt dersom musikkterapeuten opptrer i media.
- 2.6 Musikkterapeuten veileder klienten angående bruk av tradisjonelle og digitale medier relatert til den musikkterapeutiske praksisen.
- 2.7 Musikkterapeuten unngår utenomprofesjonelle relasjoner til klienten.
- 2.8 Musikkterapeuten samhandler med pårørende, behandler deres opplysninger med fortrolighet og bidrar til at deres rett til informasjon blir ivaretatt.

3. Musikkterapeuten og musikken

- 3.1 Musikkterapeuten bruker musikken og dens kvaliteter som et nyansert redskap, og er bevisst musikkens muligheter og begrensninger i det terapeutiske arbeidet.
- 3.2 Musikkterapeuten er bevisst musikkens egenart og virkning på mennesker, og på risiko for skadelig bruk og praksis.
- 3.3 Musikkterapeuten respekterer klientens musikalske preferanser.
- 3.4 Musikkterapeuten opptrer i tråd med åndsverkloven i forbindelse med fremføring, innspilling og utgivelse av musikk.

4. Musikkterapeuten og arbeidsplassen

- 4.1 Musikkterapeuten forholder seg til lovverk som gjelder for deres arbeidssted.
- 4.2 Musikkterapeuten motarbeider enhver form for diskriminerende atferd overfor kolleger.

- 4.3 Musikkterapeuten melder fra eller varsler når klienter eller kolleger utsettes for kritikkverdige eller uforsvarlige forhold. Lojalitet til arbeidsstedet skal ikke hindre dette.
- 4.4 Musikkterapeuten respekterer kollegers kompetanse, forpliktelser og ansvar.
- 4.5 Dersom interessekonflikter oppstår mellom kollegaer skal hensynet til klientens liv, helse og autonomi prioriteres.
- 4.6 Musikkterapeuten tilstreber tverrfaglig samarbeid og arbeider for å bidra til at klienten får et helhetlig tilbud, også med tanke på forebygging, oppfølging og samhandling.
- 4.7 Musikkterapeuten kan forvente at arbeidsgiver ivaretar rett til støtte og sikkerhet ved vold og/eller trusler, samt at arbeidsgiver ivaretar rett til opplæring og veiledning som er nødvendig for å utføre det musikkterapeutiske arbeidet på en forsvarlig måte.

5. Musikkterapeuten og samfunnet

- 5.1 Musikkterapeuten verner om fagets omdømme og skal ved offentlig opptreden, også i digitale medier, gjøre klart om vedkommende opptrer på vegne av seg selv, yrkesgruppen eller andre.
- 5.2 Musikkterapeuten tilstreber saklighet og nøyaktighet ved uttalelser om musikkterapeutisk yrkesutøvelse.
- 5.3 Musikkterapeuten markedsfører sin virksomhet korrekt, forsvarlig og saklig.
- 5.4 Musikkterapeuten utviser dømmekraft og opptrer bevisst i den digitale verden.
- 5.5 Musikkterapeuten ivaretar miljøhensyn gjennom ansvarsbevisst og nøktern ressursforvaltning.
- 5.6 Musikkterapeuten arbeider for rettferdig og likeverdig tilgang til tilbud og tjenester, og for å imøtekomme sårbare gruppers særskilte behov for helse- og omsorgstjenester.